İŞLETİM SİSTEMİ Kavramı

İşletim sistemini, bir bilgisayar sisteminde kullanıcı ile iletişim kurarak, donanım ve yazılım nitelikli kaynakların kullanıcılar arasında adil bir biçimde paylaştırılmasını ve donanım ile yazılım birimlerinin etkin bir biçimde kullanılmalarını sağlayan sistem programları topluluğuna denir.

İŞLETİM SİSTEMLERİ

- WINDOWS
- NOVELL NETWARE
- UNİX
- LINUX
- SOLARİS
- MAC/OS

Klasör ve Dosya Mantığı

- Klasör, bir programa ya da herhangi bir uygulamaya ait dosyaların başka dosyalarla karışmasını engellemek; aradığımız dosyaları daha kolay bulabilmek amacıyla disk içerisinde oluşturduğumuz bölümlerdir.
- Klasörlerin içerisine açılan başka bir klasöre de alt klasör denir. Klasörün simgesi aşağıdaki gibidir.

Klasör ve Dosya Mantığı

Dosya, verilerin bilgisayarda manyetik ortama kaydedildikleri yapıdır. Dosyaların bir ismi ve uzantısı vardır. Dosyalar oluşturuldukları uygulama programlarına ya da programlama dillerine göre uzantı alırlar. Örneğin Word programında oluşturulan dosyaların uzantıları "DOC" tur.

Ödev.doc

Görev Çubuğu

🏄 Başlat 👩 🚺 📀

. Görev Çubuğu Windows'ta birden fazla işlem gerçekleştirilirken bunların yönetilmesini sağlayan çubuğa verilen addır. Görev çubuğu üzerinde

🕑 Denətim Masası 🕑 Geri Dönüşûm Kutusu 😏 Bilgisayarım

👌 🗘 🍓 💐 🔜 🧶 11:00

1.) Başlat Düğmesi
2.) IE (Internet Explorer), Masaüstü Göster,
Outlook (Email, Ajanda, vs.)
3.) Aktif programların simgeleri
4.) Klavye seçimi, Ses Ayar, Saat/Takvim, Arka planda çalışan program simgeleri.
Görev Çubuğu Özellikleri (Başlat-Ayarlar' dan)

Cörov Cubuğu

MASAÜSTÜ (Desktop)

Documents and Settings

- Tanımlanan her kullanıcı için farklı bir klasör yaratılır.
- Bu klasörlerinde içinde kullanıcıya ilişkin ayarlar ve belgeler ayrı klasörlerde tutulur.
- Belirlenen kullanıcının adı ile tanımlanan klasörün alt klasörlerinde de kullanıcının belgeleri ve ayarları için oluşturulmuş klasörler yer alır.
- Belgelerim
- Kullanıcının Belgelerim klasörüdür. Kullanıcı, parolası ile açtığı oturumunda masaüstündeki "Belgelerim" kısayolundan bu klasöre ulaşır.
- Desktop
- Kullanıcının masaüstüdür. Kullanıcının masaüstünde yer alan klasörler, dosyalar bu klasörde yer alır.

Start Menu

- Kullanıcının başlat menüsünde yer alan programların kısayollarının yer aldığı klasördür.
- En Son Kullandıklarım
- Başlat menüsü, XP ile eklenen biçimiyle kullanıldığında "En Son Kullandıklarım" seçeneğinde, Klasik biçimiyle kullanıldığında "Belgeler" seçeneğinde yer alan, son kullanılan 15 dosyanın kısayollarının bulunduğu klasördür.
- Sık Kullanılanlar
- İnternet Explorer ve Windows Klasör penceresinde yer alan menüde "Sık Kullanılanlar" seçeneğinde yer alan adreslerin kısayollarının tutulduğu klasördür.

WINDOWS

- İşletim sisteminin gerektirdiği; yapılandırma ayarları(*.ini), uygulama uzantısı(*.dll), yardım (*.hlp), kütük(*.log) ve MS-Dos uygulaması(*.com), uygulama(*.exe) dosyalarının ve klasörlerin yer aldığı klasördür.
- System
- Genel Windows uygulamalarını destekleyen kütüphanelerin(DLL uzantılı dosyaların.) bulunduğu klasördür.
- System32
- 32 bitlik uygulamaları desteklemek için gerekli kütüphanelerin bulunduğu klasördür.
- Fonts
- Yüklü yazı tipleri dosyalarının yer aldığı klasördür.

Program Files

- Kurulan programların, program dosyalarının yer aldığı klasördür. Kurulan her program için ayrı bir klasör ve alt klasörleri açılır. Bir programa ilişkin klasörün silinmesi programın kaldırıldığı anlamına gelmez.
- Programları bu klasör içinden kaldırmak, sistemin zarar görmesine neden olur. Kaldırılan programların klasörleri de burada yer almayı, yeniden kurulduğunda gerekecek verileri saklamayı sürdürür.

Windows'ta yaratmak

Klasör

Masaüstünde ya da klasör içinde fare sağ tuş menüsüyle, Yeni/Klasör seçeneğine ulaşılır. Yeni Klasör sarı renkli klasöre benzetilen bir simge olarak, adı değiştirilebilir biçimde oluşturulur. değiştirilmediğinde "Yeni Klasör" adlı bir klasör oluşturulmuş olur. Adı belirlenmiş bir klasör fare ile ad üzerinde bir kez tıklayıp ya da klavyeden F2 tuşuyla yeniden adlandırılır.

Dosya

Yine masaüstünde ya da klasör içinde fare sağ tuş menüsüyle, Yeni seçeneğinden yaratılmak istenen dosya türü seçilir. Seçilen dosya türü boş olarak bir dosya yaratmanızı sağlar. Yaratılan dosya çift tıklanarak yaratıldığı türle ilgili programla açılır.

Kisayol

Bir programa, dosyaya ya da klasöre hızlı bir şekilde ulaşmak için kısayollar kullanılır. Kısayol incelendiğinde; LNK uzantılı, çalıştırılmak istenen nesnenin adresinin kayıtlı olduğu ve adından da anlaşıldığı gibi kısa yoldan ulaşmayı sağlayan bir dosyadır. Kısayollar görsel olarak, yaratıldığı nesnenin biçiminde bir simge ile ancak sol alt köşesinde yukarıya doğru kıvrık bir ok işareti ile tanımlanır.

Taşıma, Kopyalama

- KOPYALAMA İÇİN:
- Seçilen dosya veya klasör üzerinde sağ tuş menüsünden kopyala
- İstenilen klasöre gidilip YAPIŞTIR seçilir
- TAŞIMA İÇİN:
- Seçilen dosya veya klasör üzerinde sağ tuş menüsünden KES
- İstenilen klasöre gidilip YAPIŞTIR seçilir

- Seçim için hem fareyi hem de klavyeyi kullanarak, çoklu seçim iki farklı biçimde yapılır.
- Birden fazla dosya ve klasör seçmek için
- CTRL VEYA SHIFT tuşları kullanılır.
- CTRL +farenin soltuşu: İstenilen dosya ve klasöre tıklanarak seçim yapılır
- SHIFT farenin soltuşu: Belli bir aralıkta yer alan dosya veya klasörler seçilebilir.(ardışık olarak)

MS-DOS KOMUTLARI

- DIR: Bir klasör içerisindeki dosya ve klasörleri listeler
- DIR/? Yardım bilgisi ekrana gelir.
- DIR/P Dosya ve klasörleri sayfa sayfa listeler
- DIR/S Klasörleri içindeki alt klasörlerle birlikte listeler

MS-DOS KOMUTLARI

- * Ne olursa olsun birden fazla karakteri ifade etmektedir.
- ? Ne olursa olsun tek karakteri ifade etmektedir.
- DIR *.BMP Sadece uzantısı BMP olan dosyalar listelenir.
- DIR C*.BMP Dosya adı C ile başlayan uzantısı BMP dosyalar listelenir

	ALT olara	'+Printscr ak hafizaya	een Açık olan pencereyi resin a alır.	n		
🗠 Komut İstemi - dir c*.bmp/s						
C	:∖ dizini					
Dosya bulunamadı						
C:∖)dir c*.bmp∕s C sürücüsündeki birinin etiketi yok. Birin Seri Nunarası: 1C34-ADE?						
C	:\Program	Files\ControlCe	nter\Res dizini			
15. 15. 15. 15. 15. 15.	.06.2004 .06.2004 .06.2004 .06.2004 .03.2005 .06.2004 .06.2004	11:15 11:16 07:55 07:00 06:31 07:55 07:00 7 Dosya	14.676 CameraOff.BMP 14.676 CameraOn.BMP 8.248 Crt&lcd_active.bmp 8.248 Crt&lcd_notactive.bmp 21.816 Crt&ctive.BMP 8.248 Crt_active.bmp 8.248 Crt_notactive.bmp 8.248 Crt_notactive.bmp 8.4160 bayt			
C	:∖Program	Files\CyberLink	DVD Solution\Multimedia Launcher\Skin dizini			
Ø6 .	.11.2003	11:04 1 Dosya	5.496 Cinema.bmp 5.496 bayt	_		

MS-DOS KOMUTLARI

- MD KLASÖR ADI
- Belirtilen klasör istenilen yerde oluşturulur.
- CD :herhangi bir klasörün içine gitmek için kullanılır.
- CD WINDOWS
- C:\WINDOWS>
- CD..Klasörden çıkmak için kullanılır.

Ms-dos komutları

- Klasörden çıkmak için: CD..
- Bir klasördeki Dosya ve diğer Klasörleri görmek için DIR komutu kullanılır
- DIR/? KOMUTLA İLGİLİ YARDIM BİLGİSİ EKRANA GELİR
- DIR/P dosya ve klasörleri sayfa sayfa listeler.
- Bir klasörün içine gitmek için CD
- CD Klasör Adı, CD Windows

MS-DOS KOMUTLARI

- RD (Remove Directory) klasör silmek için kullanılır. Klasörün boş olması gerekir.
- RD Klasör Adı
- Del Dosya silmek için kullanılır.
- Bulunduğunuz klasördeki belirtilen özellikteki dosyaları siler.
- Del *.*
- Del *.txt

MS-DOS KOMUTLARI

- COPY Kaynak Hedef : Kaynak klasöründe belirtilen dosyaları hedef klasörüne kopyalar
- C:>COPY WINDOWS*.TXT DENEME
- Windows klasöründeki txt uzantılı dosyaları deneme klasörüne kopyalar
- C:\>COPY TC*.* DENEME
- TC klasöründeki tüm dosyaları deneme klasörüne kopyalar

MS-DOS KOMUTLARI

- TREE Klasörleri ağaç yapısı şeklinde listeler
- DATE Tarih bilgisini görüp değiştirebilmeyi sağlar.
- TIME Saat bilgisini görüp değiştirebilmeyi sağlar.